

Vliegtuigbom legt Roder centrum plat

WILLEM DEKKER

RODEN Tientallen woningen en winkels in het centrum van Roden moeten worden ontruimd als specialisten binnenkort een bom uit de Tweede Wereldoorlog ontmantelen.

Op de Albertsbaan is gisteren de zoektocht naar de 500 ponders begonnen. De bom is 24 oktober 1941 afgeworpen door een Engelse bommenwerper. Die kwam op weg naar Ernden in de problemen en dropte per vergissing boven Roden een container met brandbommen, zes 500 ponders en een 250 ponders.

Eén bom ging niet af en die ligt hoogstwaarschijnlijk al bijna 75 jaar onder de Albertsbaan.

De grote parkeerplaats in hartje Roden is voor een deel afgezet met hekken en de eerste klinkers zijn uit de grond gewrikt. Dat de vliegtuigbom er ligt, daarvan is Willem Giesberts van Leeman Speciaalwerken uit Vriezenveen, dat naar de bom speurt, overtuigd. „We hebben hem alleen nog niet gevonden.”

Vandaag komt de Explosieven Opruimingsdienst (EOD) naar Roden voor overleg. Als de bom wordt aangetroffen en ontmanteld, gaat het centrum van Roden op slot. Tientallen appartementen rond de Albertsbaan, winkels in het centrum en ook het nabijgelegen gemeente-

Jeroen Davenschot van Leemans Speciaalwerken zoekt met speciale apparatuur het afgezette deel van de parkeerplaats af naar de vliegtuigbom uit de Tweede Wereldoorlog. FOTO PETER WASSING

huis laat de gemeente Noordenveld dan ontruimen. „Waar de ontruimingsgrens ligt, weten we nu nog niet. Dat is afhankelijk hoe de bom erbij ligt. We gaan af op het advies

van de EOD. We werken meerdere scenario's uit”, zegt burgemeester Klaas Smid. Jeroen Davenschot van Leemans zoekt met een detector naar veranderingen in het aardmag-

netisch veld onder de Albertsbaan. „De bom is van staal. Dat geeft een reactie. Maar in straatstenen zit ook ijzer. Dat zoekt lastig en daarom verwijderen we de klinkers.” pagina 26

Jeroen Davenschot (links) en Jack Schippers bekijken de verzamelde gegevens. FOTO PETER WASSING

Speurtocht naar bom van Roden

WILLEM DEKKER

RODEN Waar ligt hij, de bom van Roden? Onder de rode stip op de Albertsbaan of meters verderop? Onderzoek in hartje Roden deze dagen moet duidelijkheid scheppen.

Tjerk Karsijns staat binnen de hekken op de Albertsbaan. Hij blies het mysterie van de verdwenen bom van Roden nieuw leven in. Want toen de gemeente Noordenveld de plannen bekend maakte de grote parkeerplaats in het centrum op te knappen, trok Karsijns aan de bel. Hij deed grondig onderzoek naar de niet ontplofte bom (van totaal zeven bommen) die een Engelse bommenwerper, een Vicking Wellington, in oktober 1941 boven Roden afwierp. De blindganger is volgens Karsijns onder de Albertsbaan terecht gekomen en ligt daar nu nog. Met zijn inmiddels overleden kameraad Wim Fonk bezocht hij archieven in Londen en Freiburg om meer te weten te komen over de dramatische bom-

'Deze bom ligt midden in het dorp, dat is wel bijzonder'

mendrop, waarbij gemeentebode Johannes van der Wiel het leven liet.

„We doen zelf nooit zo grondig onderzoek”, zegt Willem Giesberts van Leemans Speciaalwerken, dat de komende dagen de bom onder de Albertsbaan probeert op te sporen. „Wij hebben dankbaar gebruik gemaakt van het onderzoek van Karsijns en Fonk.” Leemans speurt vaak naar bommen uit de Tweede Wereldoorlog, zoals een paar jaar geleden in Peest, rond een Duits vliegveld in aanleg. „Maar deze bom ligt midden in het dorp en dat we onderzoeken op voorspraak van plaatselijke onderzoekers is ook bijzonder.”

Voor Tjerk Karsijns zijn het spannende dagen. Wordt het bewaarheid

wat hij al jarenlang beweert: een 500 pond onder de Albertsbaan? „Ik ben zeer benieuwd.”

Jack Schipper van Leemans leidt de klus op de parkeerplaats. Hij heeft een rode stip op de klinkers van Albertsbaan getekend. „Daar zou hij volgens de coördinaten moeten liggen.” Fout, zegt Karsijns. „Het is daar, 5 meter verderop.” Schipper tekent op die plek een kleinere stip. Een grijper trekt op deze plaats de eerste klinkers uit de grond. „Alle straatstenen moeten eruit, anders is de bom niet goed te traceren. Daarna scheppen we zandlaag er voorzichtig af, legt Schipper uit.

De mannen van Leemans zijn er zeker van dat de bom er ligt. Daarom is voorzichtigheid geboden. „Als we hem hebben gevonden, gaan we graven in aanwezigheid van de EOD”, vertelt Giesberts. Ondertussen krijgt de gemeente Noordenveld de tijd om tientallen bewoners en winkeliers te evacueren, want dat is onvermijdelijk als de bom van Tjerk Karsijns wordt ontmanteld.